

Людмила Загоруйко, к.п.н., доц.

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

м. Умань

ВИСВІТЛЕННЯ ПРОБЛЕМ МОВНОЇ ОСВІТИ НА СТОРІНКАХ ЗАРУБІЖНИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІВ

Одним зі шляхів популяризації вивчення іноземних мов є публікація наукових здобутків освітян у міжнародних та українських журналах. У світлі нових вимог до здобуття наукових ступенів у педагогів та мовознавців зростає інтерес до журналів з мовної освіти, що входять у міжнародні наукометричні бази даних.

Розглянемо дві найавторитетніші наукометричні бази даних Scopus та Web of Science Core Collection на предмет кількості журналів, де висвітлюються проблеми мовної освіти та регіонального розташування видавців. Фільтрувати журнали будемо за категорією “Language and Linguistics”. Більшість журналів у цій категорії має не лише філологічне спрямування, але й висвітлює проблеми білінгвізму, особливості навчання іноземних мов, методику навчання англійської мови як іноземної тощо.

База даних Scopus включає 720 журналів та матеріалів конференцій у зазначеній вище категорії. 168 журналів входять до першого квартилю (Q1). Найбільший індекс Гірша (101) має американський журнал Journal of Communication.

Scopus дає можливість знайти країни з найбільшою кількістю опублікованих статей у період з 1996 до 2017 року. Так, у регіон «Африка» входить 44 країни, де видаються журнали з проблем мовної освіти. На першому місці Південна Африка з найбільшою кількістю опублікованих статей – 2196. До регіону «Азія» входить 31 країна, серед яких Японія займає перше місце зі 5588 статтями. «Східна Європа» включає 23 країни, з яких попереду є Польща (3325 статей). Регіон «Латинська Америка» представлений 31 країною, де на першому місці є Бразилія з 2481 публікацією. 16 країн входять до регіону «Середній Схід», в якому Ізраїль знаходиться попереду з 2519 публікаціями. До складу регіону «Північна Америка» входить лише дві країни та одні острови. На першому місці з кількістю 58898 публікацій знаходиться США. Тихоокеанський регіон представлений 9 країнами, серед яких Австралія з 7413 публікаціями посідає перше місце. Останній регіон – «Західна Європа» – включає 24 країни з лідером Великобританією (22979 публікацій).

Отож, як показує статистика наукометричної бази даних Scopus, найбільшу кількість матеріалів, пов'язаних з висвітленням проблем мовної освіти, публікують Сполучені Штати Америки з сумарним індексом Гірша 255. На жаль, жодного

журналу з України не представлено в категорії “Language and Linguistics” у наукометричній базі даних Scopus.

Другою наукометричною базою даних, у якій представлені журнали з досліджуваної нами тематики є Web of Science Core Collection. Ця база даних дозволяє також зробити вибірку за категорією “Language and Linguistics”. У цій категорії знаходимо 201 журнал.

Англія	Нідерланди	Німеччина	США	Іспанія	Франція	Угорщина	Бельгія	Чилі	Південна Африка	Італія	Тайвань	Ірландія	Китай	Філіппіни	Канада	Швеція	Фінляндія	Швейцарія	Румунія	Чехія
52	41	39	27	8	4	3	5	4	2	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Як видно із наведених вище кількісних показників, Англія займає лідируючу позицію серед країн, в журналах яких публікуються результати досліджень з проблем мовної освіти. В Україні частково питання мовної освіти висвітлюють такі журнали, як: «Психолінгвістика», «Наука і освіта», «Information Technologies and Learning Tools» та «Новітня освіта». Всі ці журнали входять до Emerging Sources Citation Index (база даних наукових журналів, яка є частиною Core Collection Web of Science).

Українські наукові видання проаналізуємо лише ті, що представлені проектом «Наукова періодика України» та розміщуються на платформі Open Journal System. Обравши рубрику «Філологія» знаходимо 13 журналів, які висвітлюють питання мовної освіти, а також 16 журналів з рубрики «Педагогіка», що можуть публікувати результати досліджень з питань професійної підготовки вчителів. Порівнявши зазначені вище журнали знаходимо чотири («Science Rise», «Social Work and Education», «Вісник Національного технічного університету України «КПІ». Серія: Філологія. Педагогіка», «Новітня освіта»), в проблемних цілях котрих прописано висвітлення як філологічних, так і педагогічних аспектів розвитку мовної освіти.

На нашу думку, питання висвітлення проблем мовної освіти є не досатньо представленими в українських журналах, що входять до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science.

Оскільки на сьогодні одним із пріоритетних завдань для кожного університету є підвищення наукометричних показників, за якими проводяться кількісні оцінки і порівняльний аналіз наукової активності авторів та наукових установ, то увага будь-якого закладу вищої освіти має бути спрямована на популяризацію університетських видань, зокрема їхнє представлення у міжнародних наукометричних базах даних.